

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrt. Din 2, do 100 vrt. Din 2.50, od 100 do 300 vrt. Din 3, večji inserati petit vrt. Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — >Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica štev. 8.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 161

Poštna hramilnica v Ljubljani št. 10.351

Problem naših razdrapanih cest:

Ni jamstva, da bomo primerno upoštevani

Velika anketa na načrtu zakona o cestnih fondih v Zbornici za TOI — Kdo bo nosilec cestnih fondov — Gre predvsem za vprašanje denarja — Interesi države narekujejo, da se Slovenija kot vhodna vrata Jugoslavije primerno upošteva

Ljubljana, 4. maja. Danes ob 10. je v sejni dvorani Zbornice za TOI otvoril predsednik Državnega za ceste dr. Vinko Vrhunec anketo glede zakona o cestnih fondih, katerega načrt je prijedno ministriške žite izdelovali. Podzadnje je zastopnik ljubljanske občine prof. ing. Novaka in svetnika ing. Mačkovska, zastopnike Zbornice predsednika Jelačina in podpredsednika Skubeca, zastopnika Zveze hišnih posestnikov pred. Freljha, zastopnika Zvezde industrijev z generalnim tajnikom dr. Golij, profesorja ing. Horvata za tehnično fakulteto in predsednika Združenja inženirjev in arhitektov ing. Beveca ter zastopnika Avtokluba in Inženierskih komor, katero je zastopal predsednik ing. Milko Pirkmajer. Dr. Vrhunec je se posebno pozdravil senatorju in ministru dr. Alberta Kramerju ter narodne poslanke generalnega tajnika Možneriču, Semrovu in dr. Fuxa.

Z izčrpnjim referatom je predsednik dr. Vrhunec pojasnil tiste točke načrta zakona o cestnih fondih, ki se tičejo naših banovin. Vprašanje cestnega fondu je že dolgo na programu v naši državi. Doslej smo lahko vrnili zaupali, da bodo na odločilnih mestih načrte upoštevali, kar se pa ni zgodilo. Nenadoma je bil zdaj končno venadar le izdelan načrt tega zakona, čigar avtor ga bo skušal načrt letoski skupnosti Jugoslovenskega društva za ceste v Be-

ogradu zagovarjati in doseči njega odobritev. Razen tega se že sestavljajo v ministrstvih predlogi za prihodnji proračun, v katerih bodo seveda upoštevane tudi nove dajatve, ki so predvidene po novem zakonu o cestnih fondih.

Z pred sedmimi leti se je tedanj minister dr. Albert Kramer lotil vprašanja reorganizacije in boljšanja našega cestnega omrežja in je skušal te važne gospodarske in kulturne probleme urešniti. Toda pojavila so se že tedaj nasprotva, ki so načrte nemogovile in ki trajajo vse do danes vše ostrejsi obliki. Gre za glavno vprašanje, ali naj bodo nosilci predvidenih cestnih fondov posamezne banovine ali neki centralni fond. Na Češkoslovaškem proslavljajo letos že 10 letnico veljave posebnega zakona o cestah, mi pa šele debatiramo o načrtu takega zakona. Med tem pa propadajo naše ceste in od leta do leta pada tudi avtomobilski promet v naši državi, a v sosednih državah se je v zadnjih letih podvojil. Krive so predvsem naše skrajno zanemarjenje cest, za katere neka svetovna avtomobilска tvrdka izdeluje že posebne tipe avtomobilov s pripomočki, da so primerni za posamezne banovine.

Gre za vprašanje denarja in ne morda za tehnično vprašanje. Z idejo posebnih

fondov s stalnimi dohodki, s katerimi se lahko najamejo večja posojila se strinjam, ugovarjati pa moramo načinu reševanja cestnega problema s pomočjo teh fondov. § 3. načrta zakona o cestnih fondih bi pomenil v praksi, da bi se v bremu fondu gradili ceste, ki so samo na papirju ali trasirane in katerih je na našem področju okrog 550 km. Ceste, ki bi vezala Slovenijo z morjem, s sredstvi tega fondu ne bi mogli graditi, ker ta trasa se ni proglašena za državno cesto. § 4. načrta bi praktično pomenil, da bi se nam naložila nova brezmena, potem ko bi parlament zakon sprejel, na kar bi bilo še odobre volje prisostnega ministrstva odsivio. kolik bi bil delež dravske banovine na tem fondu. Ugovarjati moramo tudi paragrafom, ki dopuščajo samovoljno razdeljevanje kvot na posamezne banovine.

Nase želje so predvsem, naj se prepusti posameznim banovinam izvedba programa za obnovo cestnega omrežja. Le tako bo vsaka banovina kar največ žrtvovala za ureditev svojih cest. Sedanji načrt namreč ne daje dovoljnega jamstva, da bo recimo dravska banovina pri razdeljevanju nabranih sredstev za predvideni fond primerno upoštevana. Zgodilo se bo, da bomo več dajali, nego dobivali. Dohodki za cestne fonde se bodo nabirali iz cestnega prometa

na dotičnem področju, zato pa mora veljati načelo, naj dobi denar povrjeni tisti, ki plača. Iz načrta zakona o cestnih fondih nikar je razvidno, koliko bomo plačali in koliko dobili nazaj za ureditev naših cest. Cestni problem razumevamo kot organjsko povezanega s koristmi vse države in kakoge lokalnega in egoističnega stališča. Pripravljeni smo tudi žrtvovati za šibkeje banovine. Ne moremo pa sprejeti načrta, po katerem bi bile banovine samo priveski. Banovinski fondi s čimer razumejo fonde, v katerih se nabirajo vsa sredstva iz dotične banovine ne glede na to, ali gre za banovinske ali državne ceste, na kar bi bilo še odobre volje prisostnega ministrstva odsivio. kolik bi bil delež dravske banovine na tem fondu. Ugovarjati moramo tudi paragrafom, ki dopuščajo samovoljno razdeljevanje kvot na posamezne banovine.

K temu referatu predsednika g. dr. Vrhunca so se oglasili s svojim mnenjem v svojimi nasveti številni zastopniki

Evakuacija Bilbaa se nadaljuje Kljub protestu generala Franca sodeluje dvajset angleških in francoskih ladij pod zaščito vojne mornarice

človečanski akciji, ki ne more prav nič vplivati na vojaški položaj v Španiji.

Tudi francoski konzulat se izseli

Pariz, 4. maja, AA. Havas: Francoska križarka »Somme« je prejela povelje, da naj odplovje v Castro Udril, kjer bo prevezla osebje francoskega konzulata v Bilbau in francosko kolonijo.

Položaj na bojiščih

Bilbao, 4. maja, AA. Havas: Poseben dopisnik poroča: Vojaške operacije se še nadaljujejo ugodno za republikance. V raznih odsekih so vladni zveste zatevane sovražne napade, v drugih odsekih zlasti ob morju, so pa čete generala Mole v težavnom položaju. V odseku Durango je sovražnik izvršil hud napad, toda vladni čete so prešle v protinapad, sovražnika zavrnile in mu prizadejale hude izgube.

Francovo poročilo

Salamanca, 4. maja, AA. Havas: Uradno poročilo, objavljeno snoči ob 20. uri, pravi:

Na aragonski fronti streljanje iz pušk in topov v vseh odsekih. Madridska letala so bombardirala Saragoso in je bilo 20 melenov ubitih, 23 pri ranjenih.

Na baskovski fronti utrujijo svoje postanke. Na bojišču pred Santandrom je bil odbit poskus protinapada. Na asturski fronti je bilo le malo streljanja.

Na bojiščih pri Madridu, Avili in Soriji ni bilo nič posebnega.

Tudi na južni fronti je bilo le malo streljanja.

Oddelek frankovcev odrezan

Bilbao, 4. maja, AA. Reuter: Včeraj so baskovske čete pognale z dinamiton v zrak most na cesti med Bermeo in Mundayo. Na ta način so presekale zvezo med mešano nacionalistično brigado, ki obsegajo Španijo in italijanske čete inozadjem. Ta nacionalistična brigada, ki je sedaj odsekana v Bermiji, je že dobila pomoč v orodju in mostu pri Galerma. Pomoč je pripravljala obržen trgovski parnik. Baski se v odseku pri Rigoitu dobro drže.

Letalska akcija

Madrid, 4. maja, AA. Havas: Včeraj po poldne je 63 madridskih letal bombardiralo sovražne postanke pri Siguenzi, Haraqui, Torejerozni in Mujalari. Skladišča bencina in orožja je zletelo v zrak v dveh mestih in sicer v Siguenzi in Mujalari.

To postopanje generala Franca je izvzalo v angleški javnosti veliko ogroženje. Angleška vlada je le iz vlijudnosti obvestila tudi generala Franca, da bo podprtla človekoljubno akcijo, ki stremi za tem, da se spravijo ženske, otroci in neborci iz ogroženih krajev na varno. Anglia za to ne bo prosila še le dovoljenja generala Franca. Protest generala Franca je zaradi tega angleške kroge zelo preseenetil, ker ni nikar prizakoval, da se bo general Franco protivil tak

700.000 rudarjev bo stavkalno Za 22. maj je proglašena generalna stavka angleških rudarjev — Delo bo ustavljeno v vseh revirjih

London, 4. maja, tr. Glavna zveza rudarjev v Angliji je na podlagi izida plebiscitarnega glasovanja v vseh rudarskih revirjih Anglije definitivno sklenila proglašiti za 22. maj generalno rudarsko stavko. Pri tej stavki bo sodelovalo 700.000 rudarjev. Delo bo ustavljeno v vseh rudnikih. Producija

premoga bo s tem popolnoma ustavljena, kar bo imelo hude posledice za industrijo. Tudi angleški izvoz bo s tem hudo prizadet. V zadnjem času je bil izvoz premoga v stalnem porastu. Rudarji zahtevajo izboljšanje delovnih pogojev, skrajšanje delovnega časa in povzročenje mezd.

Anglija se ne da prepričati Ponovna zavrnitev nemških kolonialnih zahtev

London, 4. maja, tr. Konzervativna »Morningpost« se bavi s promajskim govorom kancelarja Hitlerja, ki je pri tej priliki med drugim naglasil, da nemškemu narodu primanjkuje prostora za svoboden razvoj in razmah. »Morningpost« ugotavlja, da je Anglia mnogo bolj gosta naseljena kakor je Nemčija. V Angliji pride na kvadratni kilometr 461, v Nemčiji pa samo 370 prebivalcev. Napravno trditv Hitlerja, da predstavlja kolonijo za Nemčijo neizogibno potrebo, navaja list statistične podatke in na podlagi njih pobija te trditve. Med drugim navaja, da je Nemčija pre vojno uvzala komaj dvestoti del svojega uvoza iz

nemških kolonij, a le stoosmedeseti del njenega izvoza je šel v kolonije. V zadnjih desetih letih pred vojno je šlo letno izmed 25.000 nemških izseljencev le kakih 20 do 40 v nemške kolonije. Kolonije torej za Nemčijo niso nujen pomenile ne v pogledu izseljevanja ne v pogledu dobre sirovine. List na koncu ugotavlja, da angleška javnost slej ko prej odklanja vrnitev nemških kolonij. Niti pacifistični socialisti ne žele, da bi se vzdržlj angleške pomorske poti gradila nemška vojaška opričnica ter da bi se v kolonijah širile hitlerjevske metode in ideje.

Horthyjeva zdravica

Italija je steber avstrijsko-madžarske politike

Budimpešta, 4. maja, r. Včeraj je prisel semkaj predsednik avstrijske zvezne države Miklas v spremstvu zveznega kancelarja dr. Schuschniga in državnega podtnajnika za zunanje zadeve dr. Schmidtja na trdnečni oficilni obisk. Na kolodvoru je sprejel goste madžarski regent Horthy v spremstvu članov vlade in diplomatskega zborja. Na časi avstrijskim gostom je si noči priredil regent Horthy gala-večerjo, na kateri so bile izmenjane zdravice.

Regent Horthy je v svojem govoru najprvo pozdravil goste v imenu madžarskega naroda in jim poželel dobrodošlico kot predstavniku sosedne Avstrije, ki je bližu

z Madžarski ne samo po svojem zemljepisnem položaju, ampak tudi po večletni skupini zgodovini in po številnih kulturnih in gospodarskih večeh. Avstrija in Madžarska sta se borili v svetovni vojni

ramo ob rami. Pretrpeli sta hude preizkušnje in se nazadnje srečali na poti skupne obnove. V preteklosti torej lahko najdemo moč za reševanje sedanjih problemov, da bi vodili svoje narode k boljši bodočnosti. Obe državi stremita za mirom in sporazumi z Italijo so važen steber za politiko. Ti sporazumi so obsežni v rimskih protokolih, ki so postali najmočnejši element za konstruktivno delo v Poludnem. Kot znak srečnejše bodočnosti bi moral omeniti tudi prijateljske odnosnosti z močnim nemškim rajhom. Želim, da bi bilo prijateljstvo med Avstrijo in Madžarsko, ki je že prestalo toliko preizkušen, temeljni kamn srečnega in mirnega razvoja za oba naroda. Ob koncu je Horthy dvignil čašo na zdravje predsednika Miklaša in gospode ter za blagostanje Avstrije.

Priprave za poroko vojvode Windsorskega

Pariz, 4. maja, z. Vez o tem, da je vojvoda Windsorski odpotoval z Dunaja v Francijo, je izvzalo pravo mobilizacijo novinarjev, fotografov in filmskih operatorjev. Ze včeraj oblegajo cele množice gradic Cade pri Toursu, kamor so položili tudi več posebnih telefonskih prog, da bi mogli novinarji takoj sporočiti v svet prihod vojvodje in njegove neveste ter vse dogodke, ki so v zvezi z njuno poroko. Poroka se bo izvršila na županstvu vasi

si Monts. Župan Mercier je že dobil od ministrstva pravde posebna navodila glede poroke.

Novi procesi proti nemškim redovnikom

Berlin, 4. maja, tr. Istočasno s procesom proti redovnikom v Koblenzu se je pričel tudi v Bonnu velik proces proti duhovnikom. Tu je obtoženih osem redovnikov, tako zveznih aleksincev. Že lansko leto je bilo več pripadnikov tega reda obsojenih zaradi nemoralnega življenja. Sedaj je obtoženih nadaljnjih osem redovnikov

Politični občornik

O pobijanju komunizma

Niko Bartulovič piše v »Javnosti« na avdovnem mestu: Na pravi poti so oni, ki pravijo, da je treba nevarnosti komunizma resno pogledati v oči. Ako pa to storimo, bomo uvideli, da ni silnje podpora za komunizem, kakor je tiranje v drugo skrajnost — v fašizem.

V tem listu smo že neštetočrat pokazali na potrebo pobijanja ekstremističnih struj. Da pa je to mogoče, je treba predvsem mladino pravilno razumeti in ji dati zdrave hrane, da se zadovolji njeni želji po pravici ureditvi na svetu in po napredku.

Govoriti o »spokvarjenjih« in o »plačenih Moskve, kakor to delajo paviljno ne samo »Hrvatska Straža«, marveč tudi mnogo odgovornijsi listi (n. pr. »Slovenec«), dokazuje zelo površno pojmovanje problema, enako kakor ako se na drugi strani uvršča vsa mladina, ki kaže simpatije za autoritativne režime ali fašizem, med »plačenike Tehnične unije« ali posameznimi režimom in za »sluge kapitalizma itd. Ni dvoma, da so tudi taki morda da jih je celo mnogo, ali je istotko tudi nezorne, da sta mnogi mlađi, kar so resno politično in socialno pravčnosti, vse, kar hoče izreči le besedico krilice napram oblasti ali napram duhovščini. — pomeče med komuniste ...

... na kompromitiranju, tako kompromitirana, da ni bilo nikdar ugodnejše prilike, da se pokaze mladini na živem primeru Sovjetov, kako je vse to škodljivo in neizvedljivo in kako je treba kreniti na povsem druga pota, da se dosežejo idealni socialni pravčnosti, napredka in svobode, katerih se marksizmu doseči ni posrečilo... Pa kakor ni bilo uspešnejše agitacije za razorni separatizem, kakor je metanje v isti koš s Pavelcem ne samo dr. Mačka, dr. Šuteja, Widerja itd., marveč tudi takih, ki niso pristaši seljaccko-demokratske koalicije

Veliki ljubavni film po istoimenskem gledališkem komadu Oskarja Wildeja
Zavržena žena
 Premiera danes v kinu Unionu

Režija: Hans Steinhoff
 V glavnih vlogah:
 Käthe Dorsch
 Gustav Gründgens
 Marianne Hoppe

Mojster Hubad na mrtvaškem odu

Pokojnikove zemske ostanke so prepeljali daví v po-
slopje Glasbene Matice

Ljubljana, 4. maja.
 Pročelje Glasbene Matice v Vegovi ulici je v črnom, vsi štirje stebri, ki nosijo balkon, so zavili v črno, sredi med njimi pa plapola črna zastava. Pred pročeljem gorita dva s tanko kopreno zastrta kandelabri, a težke črne draperije krase vhod v vestibul Glasbene Matice. Pod balkonom ob vzhodnem pročelju so položeni in obeseni krasni venci, dva visita tudi v veži. Na kamenitem stebri s Hubadovo hermo je obesjen lovror venec s črnim trakom.

Davi so prepeljali zemske ostanke oceta slovenske pesmi g. Mateja Hubada z njegovega doma. Pred skofijo 18 v poslopiju Glasbene Matice, kjer so jih položili v vežil na mrtvaški oder. Zdaj leži oče naše pesmi pod visokim črnsrebrnim baldahonom med cvetjem in zelenjami in nešteti svedčami. K njegovemu vnožju sta položila soprga in sin krasen šopek rdečih nagejnov — zadnji pozdrav možu in očetu.

Med številnimi venci in šopki je zlasti lep venec iz Skaručine iz samih nagejnov, in prepletet z zvončastimi belimi kalamari ter trakom v narodnih barvah. Krasen venec je svojemu ocetu poklonil tudi Hubadova župa v svojega velikega prijatelja so se spomnili tudi koroški pevci, ki so mu položili na mrtvaški oder šopek dehtnih nagejnov. Iz samih snežnobelih kal in lovorcev je venec Udrženja ljubljanskih konservatoristov, a svojega velikega sina se je spomnili tudi občina Vodice, ki mu je položila na mrtvaški oder lep venec z vijoličastim trakom, poleg mnogih zasebnikov v Hubadovih učencev ter sorodnikov so pa položile venec tudi uradnice Glasbene Matice.

Vse dopoldne so prihajali ljudje iz mest in okolice, da se poslovejo od moža, ki nam je odkril vso lepoto slovenske pesmi.

Pogreb

Zalni spredvod blagopokojnega ravnatelja Mateja Hubada bo danes ob 16. uri izpred poslopija Glasbene Matice v Vegovi ulici. Po molitvah, ki jih opravi duhovščina stolne župne cerkve z gospodom dekanom dr. Kimovcem na čelu zapoje mešani zbor Glasbene Matice Gallusov madrigal »Glejte, kako imamo pravčične«. Nato se posloviti od pokojnega častnega člana predsednik Glasbene Matice dr. Vladimir Ravnihar za vse njene institucije. Zalno svečanost pred Glasbeno Matico sklene moški zbor Akademskoga pevskega zbora in Glasbene Matice, ki skupno zapojeti Foersterjevo kanato »Umri je mož«.

Spredvod je prekongresnem trgu, še-

lenburgovi in Knafljevi ulici pred opero, kjer bo govor upravnika Narodnega gledališča Ottona Šupančiča in predsednika Hubadove župe dr. Antonom Svirgijem. Člani opernega orkestra bodo zaigrali žalne fanfare in župni pevci zapeli Prelövčev žalostinko »Poljana toži«. Izpel opere gre sprevid po Aleksandrovi Tyrševi in Mayskovi cesti proti Sv. Križu. V cerkvi pri Sv. Križu zapoje slovenski vočalni kvintet Jalmovno nagrobnico »Usliši nas, Gospode«.

Pokojnega ravnatelja Mateja Hubada položijo v grobno slovenskih skladateljev in ob grobu se poslovi od njega predsednik pevskega zborna Glasbene Matice Silvan Pečenko. Matičarji mu poslednjic zapojo njegovo najljubšo pesem »Gor čez vitezov«. V kolikor se bodo prijavili še drugi govorunci, jih bo vodstvo pogreba razdelilo na posamezne mesta, kjer se bodo vršile žalne svečanosti. Hubadova pevska župa prosi vse člane pevskih zborov, da se postavijo uvraženi za sprevod z vsemi stavami na čelu pod parkom pred Glasbeno Matico do Univerze.

Sprevid je razvrščen takole: najprvo uslužbeni pogrebni zavoda s križem in zastavo. Nato godba Sloga, gojenici drž-konservatorija, pevski zbor, zbor Glasbene Matice, nosilec venec, nosilec pokojnikovih odlikovanj, voz s prečastito duhovščino in mrtvaški voz. Za krsto gredo najprej sorodniki, nato zastopniki oblastev organizacij in ostalih društev, nato prijatelji in častnici pokojnika. Bivši člani zborna Glasbene Matice, ki so bili Hubadovi pevci, naj se zberi pred poslopjem Glasbene Matice ob sohi pokojnega ravnatelja Gerbića in se po opravljeni svečanosti uvrste z zborom Glasbene Matice v sprevod. Zadetek pogrebnih svečanosti bo točno ob 16. uri.

— Zalni koncert v počasnosti spomina blagopokojnega ravnatelja Mateja Hubada priredi Glasbena Matica ljubljanska v pondeljek 10. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Ob tej priloki se bo izvajal Mozartov Requiem za soli, mešani zbor, orgle in orkester. Pri koncertu sodelujejo: Zvonimira Župečeva (soprano), Bernot Golobova (alt), Svetozar Banovec (tenor), ravnatelj Julij Beletto (bas), Janko Ravnik (orgle), pomogneni operni pevci in mešani zbor Glasbene Matice, ki so bili Hubadovi pevci, naj se zberi pred poslopjem Glasbene Matice ob sohi pokojnega ravnatelja Gerbića in se po opravljeni svečanosti uvrste z zborom Glasbene Matice v sprevod. Zadetek pogrebnih svečanosti bo točno ob 16. uri.

— Ravnateljstvo Šole Glasbene Matice in drž-konservatorija vladljivo opozarja gojence in starše gojencev, da danes na obeh zavodih ne bo pouka zaradi pogrebnih svečanosti blagopokojnega ravnatelja g. Mateja Hubada.

Tihotapiti morajo, ker ne dobe dela

Radosti in brdkosti mladega pokolenja tihotapcev ob meji

Ljubljana, 4. maja.
 Kakor odkrije včasih beseda ali kretinja človekov značaj, tako odkrije včasih na-videzno nepomembna razprava na sodniji kos bolnega življenja. Pred sodnike stopi sepravec s hranilnimi knjižicami, pa spoznaš ves stan zvitih ljudi, ki se znajo okoristiti s stiski garačev, ki so si trgali od ust dinar za dinarjem dolga leta, pa jim je pri-garani denar v trenutku skopnol. Na za-točno klop sede tat in vломilec, pa spo-znaš usodo mlade brezposelne generacije, ki je z vso nujnostjo kader, iz katerega se rekrutira zločinski narasci. Samozavestno prikoraka v razpravno dvorano mla-đan fant z drznim člom in odločno govorico, obožen nenačinov podvigov ob meji, pa spoznaš vse radosti in vso mizerijo cele mlade generacije ob meji, ki ne bi mogla živeti, če se ne bi lotila nevarnega »svrcajanja«. Da, tudi ob meji »en zarod poganja, prejeno, ves nove, škoda pa, da ima toliko opravka s kriminalom.

Peter Krajkšak iz Cerknice je storil očitani mu delikt že l. 1932. Po 5 letih je prišel pred sodnike malega senata s predsednikom s. o. Lederhasom, med tem je pa na svoji koži že preizkusil vse hude posledice tihotapskega poklica. »Saj moram tihotapiti, če hočem živeti!« je odgovoril, ko ga je predsednik vprašal, zakaj se ne poprime poštenega dela. Postenega dela fantje tam ob meji ne dobe, ker žive na zemlji, ki umira, odkar je propadla nekdaj tako cetočna lesna trgovina. Ali naj mladi fantje ob meji sedede na začepak in počakajo na smrt? Ali naj gredo v tujino, ko so vse meje za delave zaprite? Mlada kri vre in kipi in nič jo bolj ne zapeljuje kot nevarno življenje in veliko drzno tveganje. Tako nastajajo ob meji pravcate tihotapske celice. Krajkšak in njegovi tovariši Kolničar ter Mežnik in Uršič so bili člani take celice. Tihotapili so čez mejo vse mo-goče. Meseca junija pred 5 leti so bili na-menjeni zopet čez mejo. V gozdu so srečali nekega kmeta, ki se je mladih tihotapcev tako ustrasil, misleč, da so obmejni organi, da je pustil dva konja, katera je hotel tudi tihotapiti, ter je zbežal. Fantje so si konja, ki trenutno nista imela lastnika, prilastili, ju gnali čez mejo in ju pro-dali. Tako je tihotapce mimogrede srečala sreča, zato jih je pa za ineojo doletela velika nesreča. Financirarji so jih ujeli. Kolničar in Mežnik sta se nekako izmazala. Krajkšak je bil pa obsojen zaradi tihotapstva na 3 leta strogega zapora. Uršič je uspel pobegniti in ga oblasti onstran meje, se vedno iščelo s tiralicami.

Tako se je torej zgodilo, da je Krajkšak

zelo zdaj prišel pred domače sodnike zara-di tistih dveh konjičev. Povedal je, da so si izkupiček za konja razdelili in da je svoj delež 1500 Din v škodo veletrgovca z vinom Pavla Orniga iz Trstu, je bila včeraj naposled zaključena z oprostilno sodbo. Že skoraj leto dni se je vlekla ta raz-prava in kar dve obtožnici sta Novaku očitali utajo. Obtoženec je dvakrat vložil ugover proti obožnicam, apelacijsko sodišče je pa obakrat tožbo dopustilo.

Novak je bil Ornigov zastopnik. Prodaja je zanj vino, uredil zanj v Ljubljani klet in organiziral posle ter spravil velikansko kolicio Ornigovega vina v promet. Dobival je 6% provizije ter 1% za inkasiranje zneske. Zadnja leta pa kupčine niso šele več tako dobro kakor prej. Novak je imel čedjalje večje stroške, promet je pa padal. Obtoženec je predložil račun svojih stroškov, po katerem bi bil Ornig dolžan le še nekaj jurjev. Ornig je pa trdil, da mu je utajil inkasirani denar. Novak je zanikal, da bi imel namen utajiti in je ve-po resnicu povedal, kako je sklepal kupčine, kakšne stroške je imel in kako je imel dobro voljo, da bi se za dolžno razlikoval z Ornigom, ki je bil zaslisan kot priča. Sodnik je veletrgovcu takoj rekel, da njegovi posli niso bili kdake kakovorno urejeni, kakor je bilo videti po vsem dokaznem materialu. Ornig ni mogel izključiti možnosti, da je imel Novak tolikšne stroške pri svojih poslih. Hoforil je sedo slabo slovensko. Stranke se ne pri-gale, ko je postal račune, nakar je ugotovil, da je Novak račune že kasiral. Po knjigah tudi ni mogel natančno povedati koliko vina je Novak dobil za prodajo in koliko denarja je prejel na ta račun.

Novak je bil torej oproščen krivide in kazni, ker je dokazal, da je imel res velike izdatke za Ornigovo podjetje in mu ni mogoče očitati, da je denar pridržal zase-ziroma utajil. Gre za civilnopravno raz-merje, katerega naj razčisti civilno sodišče.

Francoski železničarji v Ljubljani

Ljubljana, 4. maja.
 Preko Jesenice je prispealo znoti z gorenjskim brzovlakom na poseb v Jugoslavijo 64 francoskih višjih železničnih uradnikov. V Ljubljani se je organiziral že pred dnevi sprejemni odbor naših železničarjev, v katerem sodelujejo zastopniki vseh železničarskih organizacij.

Na glavnem koledorju se je zbrala ve- lika množica občinstva, predstavniki železničarskih društev, zastopniki tukovske francoske kolonije, Francoskega instituta, in predstavniki raznih drugih korporacij. Med drugimi so prišli drage goste pozdraviti francoski konzul g. Remerand, za mestnega župana inz. in obč. sv. g. Mašič, za bansko upravo tajnik g. Maister, šef vojaške delegacije polkovnik g. Ne-dejković, zastopnik železničke direkcije g. dr. Ladina in načelnik sprejemnega odbora g. Bruno Parma. Takoj po prihodu francoskih gostov je zaigrala železničarska godba »Sloga« marseljezo. Goste je najprej pozdravil francoski konzul g. Re-merand, nakar jih je želel prisrčno dobrodošlico g. Mašič v imenu jugoslovenskih tovaršev in za mestno občino. Za pri-srečen sprejem se je zahvalil zastopnik gos- tova inz. g. Courvert, nakar je godba zaigrala državno himno.

Goste so odšli med navdušenim vzki-kanjem občinstva v hotel »Metropole«, kjer jim je bila prirejena večerja. Tu jih je pozdravil zastopnik žel. direkcije dr. Ladina in sicer v francosčini in slovenščini. Sodelovalo je glasbeno društvo »Sloga« in pevski odelek »Sloga«. Goste so preno-čili v hotelu, davi pa so jih člani sprejemnega odbora z zastopniki železničnih udruženj sprejemali po mestu. Ob 9 so odšli v nebotičnik, kjer jim je bila prirejena zakuska, nato pa so odšli v Narodno gale-rijo. Ogledali so si tudi umetniško raz-veljavo v grobnu skladatelje v hotelu »Metropole«, ob 12.55 pa so se poslovili od Ljubljane in ljubljanskih tovaršev. Odpeljali so se proti Zidanemu mostu, kjer so jih železničarji zopet priredili lep sprejem. Francoski gostje nadaljujejo pot v Zagreb, v Beograd, Sarajevo in na Cetinje, odkoder se odpeljejo na Sušak, kjer se vkrejajo na ladjo, ki jih popelje nazaj v domovino. Spremljata jih dva zastopnika generalne direkcije drž. železnic.

Goste so odšli med navdušenim vzki-kanjem občinstva v hotel »Metropole«, kjer jim je bila prirejena večerja. Tu jih je pozdravil zastopnik žel. direkcije dr. Ladina in sicer v francosčini in slovenščini. Sodelovalo je glasbeno društvo »Sloga« in pevski odelek »Sloga«. Goste so preno-čili v hotelu, davi pa so jih člani sprejemnega odbora z zastopniki železničnih udruženj sprejemali po mestu. Ob 9 so odšli v nebotičnik, kjer jim je bila prirejena zakuska, nato pa so odšli v Narodno gale-rijo. Ogledali so si tudi umetniško raz-veljavo v grobnu skladatelje v hotelu »Metropole«, ob 12.55 pa so se poslovili od Ljubljane in ljubljanskih tovaršev. Odpeljali so se proti Zidanemu mostu, kjer so jih železničarji zopet priredili lep sprejem. Francoski gostje nadaljujejo pot v Zagreb, v Beograd, Sarajevo in na Cetinje, odkoder se odpeljejo na Sušak, kjer se vkrejajo na ladjo, ki jih popelje nazaj v domovino. Spremljata jih dva zastopnika generalne direkcije drž. železnic.

— Zelje obiskovalcev
gledaljšča

Pred dnevi smo na tem mestu čitali čla-nek s podpisom »Obiskovalci«, kjer se ti pritožujejo čez gledališko upravo, da so bili pri opereti »Navrhni« 25. aprila občutno prikrnjani. Za vrok navajajo, da so bile znižane cene. Mi smo na tem »pri-krajušanju po znižanih cenah« drugačna menija. Vsi in vsak posamezen od sode-lojic se enako potrdi pri predstavah znižanih, kot pri predstavah normalnih cen. Ce se je mogoče to zgodilo enkrat, je imela uprava gotovo tehtne razloge za to. Mislimo, da bi »Obiskovalci« lahko imeli malo več razumevanja za težke nalo-ge gledališke uprave, kakor sploh vsega gledališča. Končno »Obiskovalci« ugotovljajo, da gledališka uprava ne upošteva želje publike, kar moramo mi zopet zani-kati. Se vsem našim željam je ugodila, z izjemo ene ali morda dveh, tem pa prav gotovo iz tehničnih razlogov ni mogla ugoditi. Da ne bi le praznih besed, navedemo nekaj primerov. O božiču smo proslili za gospodovanje g. dr. Maksa Adriana. 10. januarja je gostoval v »Aidi«. Aprila smo prosili za uprizoritev operete »Pri treh mladenkah« v premierski zasedbi — 4. aprila nam je bilo ustrezeno. Isteč mesec-a so nam ustregli g. Maria Žimenca, in sicer je 18. aprila gostoval v »Milwaukee« se je po-rotiča hči znane vdove Jozefine Razborjan Ana z zdravnikom dr. Edvardom Wilkinsom V Clevelandu se je poročila slovenska zdrav-nica dr. Angelina Dejakova s profesorjem filozofom dr. Jamesom F. O'Donnellom, v kraju Riplej se pa poročila te dni Stefan Horvat in Ana Celigoj. V kraju Lloydel se je z avtomobilom smrtno ponesebil Julij Kotar, njegova žena je bila pa tako močno pobita, da so jo morali prepeljati v bolnišnico.

V Enelethu je umrl Valentijn Campa, doma iz vasi Gora pri Sodražici. V Clevelandu so umrl Fred Potolnik, star 38 let, Franc Rajar, star 66 let, doma iz Martinje vasi pri Št. Lovrencu, Frančiška Levstek, roj. Kaplan doma iz Jurjevec pri Ribnici, Edvard Prijavač, star 52 let, doma iz Ribnice in Ivanka Ropos, rojena Cimperman, starca 43 let, doma iz vasi Mramorjevo, fara Nova vas. V Sheybogau sta umrli Josipina Kotnikova, rojena Starič, starca 69 let, in Jerry Vidmar, star 63 let. V Meretu je bil v rudniku ubit Florjan Vidic. V Carlinville je avto do-veli povzrok Jožeta Novaka. Pohodil je bil star 54 let, doma iz Sneeberij pri Ljubljani, v Calomettu je umrla Marija Sale rojena Mukavec, starca 53 let, doma iz Sele pri Vrhu ob Kolpi. V Irionwoodu je umrl Janez Kukar, star 64 let, doma iz Šemšica, od kater je prišel v Ameriko pred dobrimi 50 leti. V Pueblo je postal žrtev avtomobilskih nesreč. Že Reboli, star 45 let, doma iz St. Jurja. V Joliju je podlegel operaciji Janez Sterle, doma iz Drnovna pri Krškem. V kraju Hermine si je kontakl življivju Cerer Lojze, star 59 let, doma iz Rače pri Kamniku. V Chicagu se je smrtno ponesel Anton Žabkar, umrl je pa Helena Golobova, starca 60 let, doma iz Trbovšček. V La-salle je umrl Martin Janko, star 38 let, doma iz Vavže vasi pri Novem mestu. V Greensboro pa je te dni umrla gospa Anto-nija Širc, starca 48 let, doma iz Petelinja na Notranjskem. V Bessembru je umrla Fran-čiška Puž, starca 52 let, doma iz Ružičev na Primorskem. V Masontownu je umrla Anto-nija Dergoč-Sirc, starca 48 let, v Denveru je umrl Stefan Prelesnik, doma iz vasi Hr-vače pri Ribnici.

— Novo obrtniško društvo. V Radgoni se je osnovalo za radgonski sodni okraj novo obrtniško društvo. Obisk na ustanov-nem občnem zboru je bil zelo lep. Naš srez ima sedaj dve društvi, eno v Radgoni, drugo pa v Ljutomeru. Če je bil namen ustanoviteljev v Radgoni obrtnikom kori-stiti, je dobro, če pa jih je gnalo kaj dru-gega k temu, pa ne vemo. Cepljenje sil je namreč povod slab pojav.

— Novo obrtniško društvo. V Radgoni se je osnovalo za radgonski sodni okraj novo obrtniško društvo. Obisk na ustanov-nem občnem

DNEVNE VESTI

Vedno večja škoda zaradi neprestanega deževja. Z vedno večjo skrbjo gleda naš kmet v bližnjo bodočnost. Neprestano deževje je že za dober mesec zavrljala dela. Niti najstarejši ljudje pri nas ne pomnijo, da bi se bila pomladna dela na polju tako zakasnila. Krompir, ki bi moral biti že davno posajen, vedenoma se čaka kdaj ga bo mogoče posaditi. Tisto malo, kar so ga kmetchi posadili se bo v razmoceni zemlji pokvarilo, kar je pa narezana v pripravljenega za posaditev, bo pa zgnil, pa tudi drugih poljskih del ni mogoče pravocasno opraviti. Neprecenljiva škoda bo nastala tudi po sadnih vrtovih. Skoraj vse sadje je že v cvetju, ki hitro odpada. Obeta se nam ne samo slaba letina poljskih pridelkov, temveč tudi izredno slaba sadna letina, kar bo povzročilo še večjo draginjo. Najbolj žalostno pa je, da še ni nobenih izgledov, da bi se vreme zboljšalo. Nasprotno, komaj je solnce malo posijalo, smo dobili zopet hladno, deževno vreme, kakor smo ga imeli malone dva meseca nepretrgoma.

Zadolženost naših kmetov. Denarni zavodi in kreditne zadruge lahko po ureditvi o podaljšanju roka za prijavo kmetov dolžnikov prijavijo svoje dolžnike do konca maja. Od začetka sprejemanja začasnih anuitet dolžnikov do 14. aprila je plačalo 190.823 dolžnikov prvi obrok v skupnem znesku 51.101.279,90 din. Od tega odpade na podružnično Priviligirane agrarne banke v Ljubljani 4.495.33076 din. Podružnici v Ljubljani je prijavilo 50 denarnih zavodov 7305 dolžnikov z dolgom 150.000.000 din in 446 zadrgu 40.392 dolžnikov z dolgom 450 milijonov din. Do 30. marca je bilo prijavljeno 110 Priviligirani agrarni banki 618.741 dolžnikov z dolgom 2.527.156.088,47 din.

KINO
TEL. 2430 **SLOGA**
Franc Lehariča najnovejša zabavna opereta
EVA
v glavni vlogi Magda Schneider, Hans Söhnker, Hans Moser

TEL. 21-24 **MATICA**
PREMIERA!
Veliki glasbeni film s sodelovanjem najboljših orkestrrov in plesalcev

J U A N I T A
v glavni vlogi Mirelle Perrey in Alfred Rode

TEL. 22-21 **UNION**
PREMIERA!
Veliki ljubavni film po istoimenem gledališkem komadu Oskarja Wildega

ZAVRŽENA ŽENA
Käthe Dorsch, Gustav Gründgens, Marianne Hoppe

Predstave ob: 16., 19. in 21. ur

Odvetniška vest. Odvetnik dr. Vladimír Šuklje je odpril lastno odvetniško pišarno, ki jo je pridružil pisarni g. dr. Alojzija Kobala, odvetnika v Ljubljani, Tyrseva (Dunajska) na II. telef. 21-39.

Izlet planjnjev v Gréijo priredil SPD v Ljubljani od 30. junija do 13. julija. V sredo dne 30. junija bo odhod iz Ljubljane z brzovlakom ob 9.09 ur, v petek 2. julija si bodo planjniki ogledali Solun ter se v soboto dne 3. julija povzpeli do prve planinske kočice na Olimpu, odkoder bodo šli v nedeljo 4. julija na glavne vrhove Olimpa. V pondeljek 3. julija se vrsti sestop v Litohor ter proti včeretu vzpon do prve koče na Parnasu. Drugi dan, v torek prejšnjega planjnega česa v Delti, kjer bodo prenoci, ter nadaljujejo svojo pot v sredo 7. julija do Atén. Četrtek je rezerviran za ogled slavnega mesta. Še itsega dne ponoc ob 22. uri odplijejo z ladjo Jadranca paroplovne družbe iz Pireja proti Splitu, kamor prispej ov ponedeljek 12. julija ob 7. uri ter se vrnejo iz Splita z brzovlakom ob 19.51 tako, da prispejo v Ljubljano v torek dne 18. julija ob 9.32 ur. Slovensko planinsko društvo je že preskrbelo razne vozne olajšave na grških železnicah. Grško planinsko društvo vodi vse priprave za prihod naših planjnincev. Iz Ljubljane bo spremjal skupino slovenskih vodnik, ki je že prehodil navedeno grško gorovje. Prijave sprejemata pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 41, na kasnejšo do konca maja. Priporočljivo je, da se interesantne že prei prijavijo, ker je lažje pravočasno preskrbeti vse potrebno.

Materinske proslave in A. Kosijeva skladba »Mamica moja je strašno bogata«. Razna društva in sosej priprejajo v mesecu majniku materinske proslave. Mnogo teh zajema snov iz knjižice »Slovenski materici«, zbirka mladinskih pesmi, ki jih je izdala nedavno založba »Mladi oder« v Ljubljani. V tej zbirki je na strani 86 pri pesmi »Mamica moja je strašno bogata« pripombe: Pesem je uglasil Anton Kosi v Središču ob Dravi, pri katerem se dobe tudi note, vendar pa glede te skladbe ne veljajo iste ugodnosti (oprostitev od avtorske tanjeme) kot za druge skladbe, priobčene v tem zvezku.

Glede na to notico uredništva zbirke »Slovenski materici« se obračajo mnoga vodstva šol in raznih društev do podpisancev s prošnjo, da bi jih glede na blagi nameni, kateremu služijo mladinske proslavne, oprostili plačevanja tanjtem. Da ne bo v tem pogledu nepotrebni pisarji in prošnjeni, izjavljajo tem potom, da velja i za mojo zgornjo omenjeno skladbo ob pribreditvi materinskih dñi ista ugodnost kakor za druge skladbe v zbirki »Slovenski materici«. To ugodnost, bi dovolil podpisati že predno se je knjižica dala v tisk, ali bi se bila založba »Mladi oder« v tem pogledu obrnila na me. Pri te prilikli naznamjanju ljudi vsem načinkom »Mamice moje«, da mi je ta skladba dočela pošta, pripravlja pa se nova izdaja, ki utegne iziti meseca julija letosnjega leta. Anton Kosi, Središče ob Dravi

Majniški izlet planjnjev bo v soboto in nedeljo dne 8. in 9. maja z avtobusom iz Ljubljane do Zlatoroga ter še istega dne v Dom na Komni. Odhod avtobusa bo v soboto dne 8. maja ob 15. uri iz Tavčarjeve ulice, prihod v Zlatorog ob 18. uri. Kdor želi ostati v Zlatorogu, ima na razpolago vso udobnost. Planinci-smučarji in drugi planinci, ki žele posetiti Dom na Komni, nadaljujejo še istega dne pot na Komno, kjer bomo prenočevali. V nedeljo povratek avtobusa ob 18. uri od hotela Zlatoroga, prihod v Ljubljano ob 21. uri. Prijave sprejemata pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 41. Sedeži bodo numerirani ter je treba hiteti s prijavami. Izlet bo zlasti važen za pla-

ninske smučarje, ki imajo na Komni še preko 3 m kašnatega snega, ki je smučaju najljubša podlaga. Pot do doma je zgrajena ter prehodna tudi za pešce.

Posejite na novo preurejeno
RESTAVRACIJO „LLOYD“
SVETEGA PETRA CESTA 7

Točijo se prvovrstna vina — Kuhinja domača in dunajska — Cene zmerne

Aljašev dom zaradi visokega snega od Turkove planine dalje še ne bo oskrbovan od 5. maja dalje, kakor je bilo objavljeno. Ta planinska postojanka bo redno oskrbovana od sobote dne 15. maja dalje. Sedaj v soboto dne 8. maja bo že oskrbovana Spodnja koča na Golici.

»Ljudska samopomoča«, reg. pom. blagajna v Mariboru je imela 2 majnika, t. i. svoj redni občni zbor. Iz porotil blagajniških funkcionarjev posamezno, da je bilo koncem leta 1936 8.348 članov, zavarovanih za Din 69.840.000. Blagajna izkazuje v minulem letu preko 26 milijonov prometa in je bilo stanje rezervnega fonda Din 6.373.763,70. Po daljši debati se je sklenilo, da se doseganji 30% odtegljaj zniža do prihodnjega rednega občnega zabora na 25% in sicer za člane, ki bodo umrli od 3. majnika naprej, in s pristopom pred 1. nov. 1933.

Osrednji odbor društva Bran-i-bor bo imel svoj redni osrednji občni zbor v Ljubljani, in sicer v nedeljo, 6. junija 1937. ob 10. ur; dopoldne, v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani; Novi trg, 3-I. Dnevnih red: 1. poročila predsednika, tajnika, blagajnika in preglednikov; 2. volitev novega odbora in preglednikov; 3. samostojni predlogi in 4. služnosti. V službi neklepnosti se bo vršil ure pozneje nov občni zbor ne glede na število prisotnih. Za glasovanje in sklepanje veljajo določila SS 13 in 19 državnih pravil. Vabljeni so zastopniki narodnoobrambnih društev in tiska. Osrednji odbor Bran-i-bora.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in deževno vreme. Vferaj je deževalo skoraj po vseh krajih naše države. Načinjava temperatura je znašala v Skoplju 21. v Beogradu 19. v Zagrebu 18. v Ljubljani 16.8. V Mariboru in Splitu 16. v Šapcu 15. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,7. temperatura je znašala 9,4.

Pogreša se že ob 11. februarja letosnjega leta 57-letni Jože Modic, doma iz vasi Ravne Št. 14, pošta St. Vid nad Cerknico. Mož, ki je srednje postave, močnih, pristrženih brk, drobnega, srpega pogleda in nosi lase počesane z leve na desno, je omenjenega dne odšel s krošnjo suhe robe v dom, in se do danes še ni vrnil. Komur bi bilo o izginom kaj znanega, naj blagovoli sporoti na naslov: Marija Modic, pri g. Rok. Železničar, Rakek Št. 110.

Smrtna nesreča našega državljanina v Avstriji. Med vožnjo iz Brux proti Zagrebu je padel pri postaji Meishofen iz brzovlaka jugoslovenski državljan Stefan Križanec, star 34 let. Pobil se je tako močno, da so ga morali prepeljati v bolnico, kjer je čez dve ur izdihl.

Lizol je pil. Snoči so prepeljali iz Kranjske gore v bolnico 30letnega delavca Pavla Smolej. Smolej je doma zavzil v sašomorničem namenu večjo količino likola. Na združevanje v Ljubljano so prepeljali vidi tudi Milko Rudežev iz ljubljanskega okoliša, ki jo je povozil nepreviden motociklist, da se je poškodoval. Slednje je bil zavzeten na krovu po živوتu in po glavi.

Po nesreči se je ustrelil. Včeraj zjutraj je doletela tragična smrt poštnega inspektora Dragotina Blaga v Belovaru. Po konji je bil upravitelj belovarske pošte. Včeraj zjutraj je prišel v pisarno, kjer je ponavadi čital liste. Na mizi pred njim je ležal službeni samokres, že zaravel, že dolgo nerabil. Upravitelj ga je pregledoval, pa se mu je po nesreči sprožil v krogla ga je zadel v želodec, tako da je kmalu izkrval v izdihl.

Se o nesreči na morju. Včeraj smo kratko poročali, da se je pripetila na Severnem morju blizu svetinika Nordiger težka nesreča. Skupaj sta trčla naši parniki »Plavnik« in angleški parniki »Alecto«. Slednje je potopil te potopil. Nesreča se je zgodila zaradi goste mgle. Tudi naši parniki je nekoliko poškodovan. Reševanje posadke angleškega parnika je bilo zelo težko. Posadka je šela 14 mož in od teh so rešili naši mornarji samo štiri. Parnik »Plavnik« je last družbe »Oceans« in je eden najlepših potniških tornovnih parnikov naše trgovske mornarice. V soboto zvečer je krenil natovoren s koksom iz pristanišča Rotterdam in namenjen je bil v Dubrovnik.

Samonor vložilevca pajdaša. V Osijeku se je ustrelil pajdaš pred dnevi artilerijski vložilec Franje Farkaš Andreja Majerling, brezposejni delavec Zapuščil je pet neprekribljenih otrok. V smrt je šel najbrž v izstrahu pred kaznijo. V rešenici se je pisan Sava Savčin in je bil zaradi vložila.

Iz Ljubljane

Iz Odličen turški novinar v Ljubljani. Včeraj dopoldne se je pripeljal v Ljubljano in spremstvoj soprote in hčerke odličen turški novinar, narodni poslanec, bivši minister in predsednik turškega novinarskega društva Salih Ristić Ataj, glavni urednik turških listov »Ulus« in »Ankara«. Na kolodvor je odličnega gosta, ki je naš stari znanec, saj je bil lani s turškimi novinari v Ljubljani, pozdravljal v imenu Centralnega presbiroja g. Anton Zobec, ki ga je seznanil na našim pesniškim prvakom g. Otonom Župančičem. Gost se je živahnim zanimanjem skladbo ob pribreditvi materinskih dñi ista ugodnost kakor za druge skladbe v zbirki »Slovenski materici«. To ugodnost, bi dovolil podpisati že predno se je knjižica dala v tisk, ali bi se bila založba »Mladi oder« v tem pogledu obrnila na me. Pri te prilikli naznamjanju ljudi vsem načinkom »Mamice moje«, da mi je ta skladba dočela pošta, pripravlja pa se nova izdaja, ki utegne iziti meseca julija letosnjega leta. Anton Kosi, Središče ob Dravi

Majniški izlet planjnjev bo v soboto in nedeljo dne 8. in 9. maja z avtobusom iz Ljubljane do Zlatoroga ter še istega dne v Dom na Komni. Odhod avtobusa bo v soboto dne 8. maja ob 15. uri iz Tavčarjeve ulice, prihod v Zlatorog ob 18. uri. Kdor želi ostati v Zlatorogu, ima na razpolago vso udobnost. Planinci-smučarji in drugi planinci, ki žele posetiti Dom na Komni, nadaljujejo še istega dne pot na Komno, kjer bomo prenočevali. V nedeljo povratek avtobusa ob 18. uri od hotela Zlatoroga, prihod v Ljubljano ob 21. uri. Prijave sprejemata pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 41. Sedeži bodo numerirani ter je treba hiteti s prijavami. Izlet bo zlasti važen za pla-

-lj Vede zapet naračnico. Po včerajšnjem popoldanskem nalužu na vode začale zapet naglo naračnici. Posledno hitro naračnica Ljubljana in na Barju grose vede pojave, če ne bo kmalu nehalo deževati. Južni bo že minilo dva meseca, odkar je zapet na Ljubljana na Špic. Še vedno ni izgledov, da bodo kaj kmalu nadaljevali regulacijska dela in podjetje trpi že zaradi same zamude ogromno skledo.

-lj Umrl se v Ljubljani ob 23. aprila do 29. aprila: Viktor Fritsch, 67 let, hrniliščki uradnik v p. Maria Isebi, 61 let, zasebnična Morija Peterca, roj. Polje, 55 let, vpkod, tobacna lovarica, Sabina Erklavc, 14 mesecov, hči trotarinskega paznika, Terjeza Sedej, 58 let, posestnica, Vrhnik. Peter Brus, 61 let, čevljarski pomočnik, Alojzij Knaflček, 78 let, inspektor drž. žel. v p. Ivan Rojkni, 54 let, polkovnik v p. Ivana Car, 50 let, ečna gozd. delavec, Franciška Hojan, roj. Breznik, 42 let, ečna delavec, Janez Sterle, 72 let, posestnik-uzitnik, Danilo Kuzmin, 30 let, zasebnički pravnik, v ljubljanski bolnični se umrl; Novak Jozec, 35 let, stavnični polir, Ivan Kunštelj, 43 let, Stražnični pri Kraju, Marija Bradetič, 51 let, obč. uboga, Golobrod pri Medvodah, Marie Vrtačnik, 64 let, delavec v p. Kurija vasi pri Litiji, Andrej Bojnec, 39 let, vojni invalid, trafikant, Strehovci, Slavica Svetek, 6 let, hči zidarja, iBzovik, Nuša Pirmar, 3 leta, hči čevljarskega pomočnika, Rakek, Antonija Genori, roj. Paušič, 5 let, sopiscev, Jana Lerh, 4 leta, hči knjižarja, Radovljica. Ludovik Nasir, 59 let, čevljarski Tržič, Fani Palič, 22 let, ečna proiz. potnikova Viderga, obč. Vače pri Litiji, Josip Palčič, 31 let, delavec, Bloke pri Logatu, Amalija Avguštin, 79 let, šivilka, Ivana Brilfach, roj. Fritsch, 60 let, tvovačka, Franc Ameršek, 52 let, delavec, Podlog, obč. Šv. Peter pri Celju, Lesar Karolina, 1 leta, hči delavca Gorjanc v naselju Šentjur pri Celju.

-lj Umrli se v Ljubljani ob 23. aprila do 29. aprila: Viktor Fritsch, 67 let, hrniliščki uradnik v p. Maria Isebi, 61 let, zasebnična Morija Peterca, roj. Polje, 55 let, vpkod, tobacna lovarica, Sabina Erklavc, 14 mesecov, hči trotarinskega paznika, Terjeza Sedej, 58 let, posestnica, Vrhnik. Peter Brus, 61 let, čevljarski pomočnik, Alojzij Knaflček, 78 let, inspektor drž. žel. v p. Ivan Rojkni, 54 let, polkovnik v p. Ivana Car, 50 let, ečna gozd. delavec, Franciška Hojan, roj. Breznik, 42 let, ečna delavec, Janez Sterle, 72 let, posestnik-uzitnik, Danilo Kuzmin, 30 let, zasebnički pravnik, v ljubljanski bolnični se umrl; Novak Jozec, 35 let, stavnični polir, Ivan Kunštelj, 43 let, Stražnični pri Kraju, Marija Bradetič, 51 let, obč. uboga, Golobrod pri Medvodah, Marie Vrtačnik, 64 let, delavec v p. Kurija vasi pri Litiji, Andrej Bojnec, 39 let, vojni invalid, trafikant, Strehovci, Slavica Svetek, 6 let, hči zidarja, iBzovik, Nuša Pirmar, 3 leta, hči čevljarskega pomočnika, Rakek, Antonija Genori, roj. Paušič, 5 let, sopiscev, Jana Lerh, 4 leta, hči knjižarja, Radovljica. Ludovik Nasir, 59 let, čevljarski Tržič, Fani Palič, 22 let, ečna proiz. potnikova Viderga, obč. Vače pri Litiji, Josip Palčič, 31 let, delavec, Bloke pri Logatu, Amalija Avguštin, 79 let, šivilka, Ivana Brilfach, roj. Fritsch, 60 let, tvovačka, Franc Ameršek, 52 let, delavec, Podlog, obč. Šv. Peter pri Celju, Lesar Karolina, 1 leta, hči delavca Gorjanc v naselju Šentjur pri Celju.

-lj Umrli se v Ljubljani ob 23. aprila do 29. aprila: Viktor Frit

Glavna skupščina sokolske župe Kranj

Delovanje župe je bilo lani zelo živahno in plodenosno

Jesenice, 3. maja
V nedeljo 2. t. m. se je vršila v Sok. domu v Radovljici dobro obiskana glavna skupščina sokolske župe Kranj. Skupščino je otvoril župni stareširna br. Jakob Špirić.

bolj intenzivnemu delu. Savezu SKJ je bila predložena v potrditev naslednja nova uprava, v kateri so:

Špirčar Jakob Radovljica. I. podstarešina: Dolenc Franc, star., Škofta Loka. II. podstarešina: dr. Obersnel Maks, Jesenice. III. podstarešina: Zavrnik Stanko, Kranj. I. tajnik: Cvar Josip, Kranj. II. tajnik: Ing. Gros Čebotl, Kranj. (Pred. narodnoobr. ods.) Prosvertar: Špirčar Jakob Radovljica. Načelnstvo: Beznik Vinko, Kranj. načelnik: Hrovat Ljudvit, Radovljica, Benedik Franc, Stražišče, Buh Tone, Jesenice, podnačelniki: Ajman Marija, Kranj. načelnica: Horvat Ložka, Radovljica, Kušer Nadina, Kranj. Verdir Stana, Tržič, podnačelnice: Horvat Rudolf, Škofta Loka, nač. ml. odseka: Član uprave: dr. Dolar Šimon, Kranj. Dr. Petrič Karol, Kranj. (Predsednik zdravniškega odseka). Korski Lovro, Kranj. (Blagajnik). Ing. Mla-

kar Jaka, Kranj. (Statističar). Miloševič Miloš, Kranj. Olip Pavel, Lesce. (Pred. socijalnega odseka). Sušnik Matija, Jesenice. Golmajer Silverster, Ljubno. Markulj Ivan, pukovnik, Škofta Loka. Mokorel Viktor, Žirovnica. Vidmar Jože, Tržič. Barberin Stefan, Javornik. Namestniki: Cink Franc, Javornik. Markelj Janko, Dražgoše. Ing. Petrovič Srečko, Jesenice. (Gradbeni odsek). Oman Franc, Stražišče. Potušek Avgust, Kranj. Debeljak Vojteh, Škofta Loka. Serajnik Jože, Mojsstrana. Kolman Dolfa, Radovljica. Rant Franc, Stražišče. Nučić Albert, Kranj. Revizorji: Repič Drago, Kranj. Pohar Ivan, Jesenice. Pogačnik Ciril, Podartin. Globocnik Fran, Tržič. Prudnik Anton, Kranj. Namestniki: Lazar Ložar, Radovljica. Cof Bogomir, Kranj. Oman, Ratečec: Častno sodišče: Ing. Emmer Franc Kranj. Nečemir Ferdi, Kranj. Dr. Gruden Jože, Tržič. Dr. Vovk Janko, Jesenice. Dr. Penko Franc, Kranjska gora. Namestniki: Dr. Rekar Ernest, Jesenice. Šorli Ivo, Gorjenčas. Dr. Sfiligoj Jos. Tržič.

Po izpolnitvi predsedstva, načelnstva, članov uprave, namestnikov in razsodišča je špirčar imel le zaključni govor, na kar je pevski zbor Sokolskega društva Radovljica zapel himno »Hej Slovani«, ki so jo peli tudi vsi navzoči.

Ob izpolnitvi predsedstva, načelnstva, članov uprave, namestnikov in razsodišča je špirčar imel le zaključni govor, na kar je pevski zbor Sokolskega društva Radovljica zapel himno »Hej Slovani«, ki so jo peli tudi vsi navzoči.

Koroška poje — Koroška živi

Ob prisrčnem navdušenju Ljubljane so peli koroški Slovenci iz Brnce pri Beljaku

Ljubljana, 4. maja.

Koncert slovenskih koroških narodnih pjesmi, katerega je priredil moški zbor pevskega društva »Dobrač« z Brnce pri Beljaku, je bil vesel in pomemben dogodek. Občinstvo iz vseh slojev Ljubljane je napolnilo frančiškansko dvorano. Prišli so poslušalci iz vseh slojev in zastopniki naših kulturnih v narodno-obrambnih društvih. V Ljubljani živeči Korošci in Koroščice so imeli svoj praznik, ki je bil obenem praznik vse Ljubljane. Že dolgo ni bilo v naših dvoranah toliko prisrčnega in spontanega navdušenja kakor sinoči. Bil je večer, ko nam je lepa koroška pesem vsaj za nekaj uric vzradovala srca, ki nam kravate, kadarkoli pomislimo na naše brate onstran meje. Vesela misel, da koroški Slovenci niso mrtvi, da so še v živu zvezni z narodnim telesom in to predvsem z narodno pjesmijo, ki je vselej skrivnostna vez med brati ene krvi, ta vesela misel je bila sinoči doživetje, za katerega smo od srca hvaljeni koroškim slovenskim pevcom. Bolna pljuča na severu še dihajo! Da bi kmalu doživeli še trenutek, ko se bo razglašala v naših dvoranah še pesem bratov z juga, kajti misel na te brate je bila tem bolj grekna ravno sinoči.

Pred koncertom je zastopnik Slovenske prosvetne zveze v Celovcu Maks Trunk pozdravil občinstvo, in se zahvalil za lep sprejem svojih rojakov, ki so prišli in z narodno pjesmijo dokazali, da še kulturno žive. Domovina jih je vsa vzradočena sprejela tako v Suboticu pa 4 vrste tekmovalcev in tekmovalk, ki so dosegli izredno lepe uspehe. Na župnem zletu v Škofti Luki je korakalo v sprevodu 1.470 sokolskih pripadnikov, na javni telovadbi pa je nastopilo 1.592 telovadcev in telovadk. Poročilo navaja tudi uspehe gorenjskih sokolskih smučarjev pri župnih smučarskih tekem v Mojsstrani, saveznih smučarskih tekem in smučarskih tekem za slovensko smučarsko prvenstvo, ki so se vršile letos v Planici.

Zelo zanimivo je poročilo tajnika br. Klavore Župa, šteje 32 edinic in 2 četi, v katerih je 4772 članov. Največja manifestacija je bila župni zlet v Škofti Luki in župne tekme v Kranju. Gorenjski smučarji Sokoli so dosegli odlične uspehe pri saveznih smučarskih tekem na Pohorju in pri tekem za slovensko smučarsko prvenstvo na Českoslovaškem. Na olimpijadi v Berlinu je v jugoslovenskih vrstih tekmoval br. Janez Pristov. Prosvetni odbor je v Kranju odlično pripravil prosvetni dan s koncertom pevskih zborov in godb, v Štrajšcu pa je bila z velikim uspehom vprizorjena revija: »K bratstvu«. Ustanovila se je Sokolska kreditna zadružna, ki posluje v Radovljici. Z novo intenzivnostjo pa se je začela izvajati sokolski Petrova petekata.

Poročilo župnega načelnika br. Beznika, navaja uspehe smučarskih tekem SSS na Pustevnah (ČSSR) in saveznih smučarskih tekem na Pohorju, pri katerih so si več prvih mest priborili gorenjski Sokoli. Župnik tisk v Kraju je udeležil 271 tekmovalcev in tekmovalk, saveznih naraščajskih tekem v Suboticu pa 4 vrste tekmovalcev in tekmovalk, ki so dosegli izredno lepe uspehe. Na župnem zletu v Škofti Luki je korakalo v sprevodu 1.470 sokolskih pripadnikov, na javni telovadbi pa je nastopilo 1.592 telovadcev in telovadk. Poročilo navaja tudi uspehe gorenjskih sokolskih smučarjev pri župnih smučarskih tekem v Mojsstrani, saveznih smučarskih tekem in smučarskih tekem za slovensko smučarsko prvenstvo, ki so se vršile letos v Planici.

Zelo zanimivo je bilo tudi poročilo, ki ga je podal prosvetar br. Špirčar. Poročilo med drugim navaja, da so imeli edinice 160 predavanj sokolske, gospodarske in znanstvene vsebine pred 11.398 poslušalci in 528 govorov pred vrstami, v katerih je bilo 8948 poslušalcev. V edinici je bilo 95 debatnih večerov, 123 gledaliških in 149 kino predstav, 11 koncertov, 28 zabav, 23 akademij, 50 proslav, 1 izložba, 37 izletov, in 7 drugih prireditev. Naraščaj je priredil 14 izletov, 4 dela, 7 akademij, deca pa 19 izletov, 6 raznih prireditvev in 7 akademij.

Blagajnik br. Aleksander Kump je poročal, da je imela župa Din 92.646 — dohodkov in toliko izdatkov, proračun za l. 1937 pa predvideva 90.040 — Din dohodkov in prav toliko izdatkov.

V imenu revizorjev je poročal br. Štrečko Čop, da so našli vse poslovanje v vzornem redu in predlagal blagajniku in upravi razrešico, ki je bila soglasno sprejeta. Oporočili se je razvila dolga in stvarna debata, na kar je bila izvršenih več sklepov, ki so za razvoj sokolskega dela velikega pomena.

Skupščina je v imenu savezne uprave pozdravil njen zastopnik br. Verij Švajgar iz Ljubljane, ki je navzoče vzpodbujoval k se

njem kakor v Ljubljani. Nato je moški pevski zbor pod vodstvom Ivana Kopričnika pel koroške narodne: Tam čer teče bistra Zila... Od Celova noj do Drave... Oj ti praburna stvar... in še pet drugih do odmorja. Pevski zbor »Dobrač« steje 20 članov. Zborovodja Ivan Kopričnik je odličen vodja in tudi dober pevec. V nekaterih pesmih je zapel sam naprej, kar zahtevajo nekateri naši narodni pesmi. Presenetil nas je s svojim finim prednasajanjem in nič manj odličnim vodstvom zborja. Njegov liričen bariton bi radi poslušali kar brac konca. Pevci so peli z občutjem in zeli zaslzeno odobravanje po vsaki pesmi.

Med odmorom je pevce pozdravil v imenu v Ljubljani organiziranih in živečih Koroščic vodstvov dr. Julij Fellaher. Koroška ni kulturno mrtva, je poudaril. Koroška poje in dokler poje svoje narodne pesmi tudi živi in hoče živeti! Koroška hoče živeti kot slovenska Koroška. Hvaležni smo bratom, ki so pioniri narodnega dela onstran meje, v teh težkih časih in prilikah.

Koroški Slovenci iz Ljubljane so poklonili pevcem krasen venec, gospa dr. Rožičeva pa jih je presenetila z ljubkim darilom: s slovenskimi srčki, ki naj spominjam koroške brate, da čutimo z njimi. Po odmorju so pevci zapeli še devet koroških narodnih pesmi. Zaključili so s šegavo »Julje, pojdamo v Škufoč«, katero so po navdušenem ploskanju občinstva ponovili. Koroška poje, zaradi tega Koroška še živi!

Modernega Ikara ni več

Clem Sohn o sebi — Na svetu je okrog 200 letečih ljudi

Poročali smo že, da se je v nedeljo teden ubil na letališču pri Parizu med zračnimi akrobacijami leteči človek Clem Sohn. Neko je drzni letalec pripovedoval, kako se je navdušil za letanje brez letala, samo s posmočno lastne moči. Bil je še dijak, ko je slišal o Ikaru. On in njegovi sošolci so sedeli zamisleni nad metamorfozam: Ovid, čigar klasične lepotе še niso razumeli. Upriti na naravnega čitanja, zaposleni s sloveninskimi logogrami, so prišli do zgodb Dedalovega sina. Kar sem ves navdušen začutil, je pravil Clem Sohn, kako lepa je bila povest tega mladencu, ki si pridrži na ramena velika krila in se dvigne v zrak, da bi prelepel morje.

Kako krasno je moral biti plavjal tako visoko, tako blizu sonca, tako blizu oblokev, da se je tel topiti vosek, s katerim so bila pritrjen krila Ikarov padec me je silno raznijal sam in tudi moji leteči tovariši — okrog 200 nas je na svetu, polovica v Evropi, polovica pa v Ameriki. — Skušali smo

koli moj padec ni bil nevaren. Težave so bile še vedno samo v začetku, ko se je bilo treba dvigniti v zrak. O tem sem pogost razmisljal sam in tudi moji leteči tovariši — okrog 200 nas je na svetu, polovica v Evropi, polovica pa v Ameriki. — Skušali smo

obraz v mehkih blazinah in zahtela kakor da ji hoče počiti srce.

Kar ji je simila v glavo nova misel, jasna, točno začrta na misel. Ležala je mirno, toda nova misel ji je vrnila vso hladnotravnost. Zdelo se ji je, da ji topel, sočutja poln glas šepete:

— Zekaj se mi nočete zaupati — saj vendar ste, da je moja najbolj vrča želja pomagati vam?

Tisti hip se ji je zdecil, da vidi pred seboj mirem, možat obraz Billia Morranja.

Brez se je vzravnala. Kaj bi se mogla obrniti nanj? Vsega bi mu seveda ne mogla povedati, vendar... Morda bi ji mogel pomagati in svetovati. To je bilo pošteno napram njemu, saj mu ni mogla povedati...

Smetljaj ji je zaigral na obrazu. Planila je pokonci in odhitela k zrcalu. Hitro si je napudrala obraz, potem je pa odhitela iz sobe.

Hitela je naravnost k telefonu. Nikogar ni bilo v bližini, zato je brž telefoniral in zahtevala njenega številka.

Daisy je silno utripljal srce. Ali je bil doma?

Da, ji je odgovarjal njen glas. Zbrala je ves svoj pogum in zadržala v slušalko:

— Tu Daisy Sallmeyera, gospod Morran!

Gospod Morran z vami. Ali smem — smem priti k vam?

Slašala je radost v njegovem glasu, ko ji je hitro odgovoril:

— Pričakujem vas, gospočina Daisy — Na svinjenje!

izumiti našim krilom prikladen pomozni motor. Misili smo si motor, ki bi se dal pripriti pod prai in jermen. V tem pogledu sem bil baš pod vplivom ideje izumitev avtograma Jeana de la Cierva. Razprostira krila, da bi kljuboval rotacijskemu gibanju motorja in človek bi se lahko dvigal navpěno v zračne višave, kjer bi z enostavno kretnjo glave ustavil motor in jel letali z lastnimi krili.

Se nereseno je ostalo vprašanje, kako dolga bo bila rama na propelerji. Najbrž bo merila na avraru približno en meter in bodo zelo prožna. Vsa konstrukcija bi ne smela tehtati nad 5 kg, da bi se mogel leteti človek prosti gibati. Če bodo moji poskusni spomladi uspešni, bom najbrž prodal svoj izum po nekaterih izjemnih velikih ameriških filmskih družbi, ki hocete izdelati film z eksplozijami v zračne višave polegnočnih leteljih ljudi. Upam, da se bodo ikarove sanje urestne na filmskem platnu in mi čakanjo z radostnim zaupanjem, da preidejo po tem v večjemu vrednosti.

Od prednjega nedelje pa ni več na svetu 200 letečih ljudi. Iz njihovih vrst je eden, ki je eden leteči inspirator, nekaj pesniška duša, mož izrednega poguma in jasnega pogleda v bodočnost. Nobene moje ni poznal, ki bi ga ovirala v stopnjevanju poguma in hzardnosti. Njegov letalski sistem krije se dobro obnesel, pač pa mu je odpovedalo padalo. Sicer pa ne bom nikoli dobil odgovora na vprašanje, ali nì morda zadnji polet modernega ikara tudi to pot presegal njegovih moči.

Med milado generacijo violinskih virtuzov se je v zadnjih letih posebno odlikoval Francoz Robert Soetens, ki je danes med najvidnejšimi osebnostmi violinske igre. Na potu na koncertno turnejo po Italiji se bo mudil teden dni v naši državi in bo pri tem koncertiral v srednji 5. t. m. v Mariboru v kazenski dvorani. Njegov dosedanje koncertni nastopi v vseh evropskih državah so mu dovedli poleg ogromnega moralnega, tudi možnosti, da si je nabavil dragoceno italijansko violino, ki sama predstavlja vrednost 200.000 din. Na to dragoceno instrumento bo sviral virtuoz tudi v Mariboru.

Mednarodni violince aritetir v Mariboru. Zadnje čase je bilo v Mariboru izvirovih več državnih violinov v trgovine in to sredi dneva. Policija je bila ves čas marljivo na deku in je ugotovila, da je storilec moral biti znani mednarodni violinec in tak 31 letni mehanik Franc Stanek, rojen v Fluminu v pristojev v občini Sv. Kristof na Laškem. V soboto je policija bila obveščena, da je Stanek nekje v Mariboru. Tako je bil alarmiran ves varnostni aparat in tudi okoliške žandarmerije. Oražniki v Studencih so v neki goštinstvi res izstrelili moča, ki je imel nad levo ušesom značilen ščep belih lis, kar je violincu izdal. Stanek ima na vesti v Bjeljakovo draguljarno, v vromarsko šolo, v studenški občinski urad, v Pintarjevo trgovino v Selencu in v tem v trgovino v Mariboru. Njegov življenje je bilo izredno privernjeno v kraljevski društvi v Götingenu in Leipzigu vsako leto na znanstveni kongresi. Leta 1898 pa je na kongres teh znanstvenih ustanov v Wiesbadnu, kjer je bil ustanovljen združenje akademij s tem, da bo v začetku svakega tretjega leta občeni zbor. Prvi občeni zbor je bil že naslednjega leta v Parizu. Med vojno so bili še kongresi akademij v nevtralnih državah, niso pa bili več popolni. V oktobru 1918 so povabilo združenje akademij znanosti v Pariz, London in Washingtonu zastopniki vsega znanstvenega sveta v Pariz, kjer je bil ustanovljen mednarodni raziskovalni svet. Iz tega se je razvila Mednarodni svet znanstvenih združenj.

Med prvimi, ki so se pridružili razširjeni organizaciji, so bile akademije znanosti v Parizu, v Rimu in Petrogradi ter Mednarodna akademija znanosti v Washingtonu. Naslednje leto je bil kongres teh znanstvenih ustanov v Wiesbadnu, kjer je bil ustanovljen združenje akademij